

PRAKSISHÅNDBOK

Lektorutdanning i kroppsøving og idrettsfag

Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag.

2023 - 2024

01.08.2023

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Omfang og organisering av praksisopplæringen.....	4
Praksisorganisering det enkelte studieår	4
Praksisskoler	4
Tildeling av praksisplass	4
Politiattest	5
Taushetsplikt	5
Krav om tuberkulosestest	5
Skader.....	5
Reise- og botilskudd i praksis	6
Evaluering av praksis	6
Arbeidstid og fravær for studenter i praksis	6
Arbeidstid	6
Planleggingsdager.....	6
Tilstedeværelse i praksis.....	6
Amming	7
Bruk av studenter som vikar.....	7
Obligatoriske møter.....	7
Oppstartsmøte	7
Refleksjonsseminar.....	8
Veiledning og vurdering	8
Veiledning i praksis.....	8
Sluttvurdering.....	8
Prosedyre ved tvil om bestått praksis	8
Ikke bestått praksis.....	9
Skikkethet	9
Roller og ansvar i praksis	10
Faglærer med oppfølgingsansvar ved Nord universitet.....	10
Rektor/avdelingsleder	10
Praksislærer	11
Student	11
Aktuelle styringsdokumenter:	12

Innledning

Denne praksishåndboka er rettet mot studenter, praksislærere og rektorer/avdelingsledere i praksisskolene, samt faglig tilsatte ved Nord universitet. I tillegg til å gi en generell informasjon om praksis, beskriver håndboka de ulike ansvarsområdene og rollene knyttet til praksis.

I følge forskrift om rammeplan, skal praksis i lektorutdanningen være veiledet, vurdert og variert. Studentene skal ha praksis både på ungdomsskole og i videregående opplæring. Omfanget av praksis skal være minst 100 arbeidsdager og knyttes til profesjonsfaget, fag 1 (kroppsøving- og idrettsfag) og fag 2 (norsk eller matematikk). Praksisopplæringen skal fordeles over minst fire av fem studieår. Det skal være progresjon i praksisopplæringen.

Ved Nord universitet gjennomføres all praksis i løpet av de fire første årene av utdanningen, hvorav 70 dager i løpet av de første tre studieårene og 30 dager i fjerde studieår. Se neste side for detaljer.

Praksisskolene har, sammen med Nord universitet, en viktig rolle i det å være en lærerutdanner. Dette gjenspeiles i forventninger og krav til studenten gjennom studieløpet, blant annet gjennom en tydelig progresjon i praksis.

Praksishåndboka revideres årlig, og denne utgaven gjelder for studieåret 2023-2024.

Lykke til med studieåret!

Hilsen

Arne Sørensen
studieprogramansvarlig
arne.sorensen@nord.no
Tlf. 74 02 25 49

Ivar Fosslund Moa
faglig praksiskoordinator
ivar.f.moa@nord.no
Tlf. 74 02 26 89

Merete Gundersen
adm. praksiskoordinator
merete.gundersen@nord.no
Tlf. 74 02 26 36

Omfang og organisering av praksisopplæringen

Praksisorganisering det enkelte studieår

	HØST	VÅR
1.år 20 dager	10 dager i grunnskole Praksis i både fag 1* og fag 2**	10 dager i grunnskole Praksis i både fag 1 og fag 2
2.år 30 dager	15 dager i vg. skole Praksis i fag 1	15 dager i vg. skole Praksis i både fag 1 og fag 2
3.år 20 dager	Ikke praksis	20 dager i vg. skole Praksis i både fag 1 og fag 2
4.år 30 dager	15 dager i grunnskole eller vg.skole Praksis i både fag 1 og fag 2	15 dager i grunnskole eller vg.skole Praksis i fag 1
5. år	Ikke praksis	Ikke praksis

*Fag 1: Kroppsøving og idrettsfag

**Fag 2: Norsk eller matematikk

Praksisskoler

Praksis gjennomføres ved praksisskoler som Nord universitet har samarbeidsavtaler med. Alle praksislærere må ha gjennomført, eller forplikte seg til å gjennomføre, videreutdanning innen veiledning på minimum 15 studiepoeng innen to år etter at praksisavtalene med skolen er signert. Det er rektor/avdelingsleder på den enkelte skole, i samråd med Nord universitet, som avgjør hvilke lærere som skal ha funksjon som praksislærer.

Tildeling av praksisplass

Det er Nord universitet som tildeler praksisplasser, og studentene har *ikke* anledning til å skaffe tilveie egne praksisplasser.

Praksis i skole gjennomføres fortrinnsvis i gruppe på 2-4 studenter.

Praksisplasser fordeles ut fra faglige og pedagogiske krav. Studentene skal i god tid før praksis svare på et spørreskjema hvor de kan legge inn informasjon som er relevant for praksisplasseringen.

Følgende forhold spiller inn ved tildeling av praksisplass:

Geografi: Semesterregistrert adresse vil bli tatt hensyn til, så langt det lar seg gjøre.

Studenten må påregne en reiseavstand fra semesterregistrert adresse til praksissted på inntil 100 km en vei. Reise til praksisstedet kan gi rett til reise- og botilskudd. Se [Retningslinjer for økonomisk tilskudd til studenter som gjennomfører praksisstudier ved Nord universitet.](#)

Objektivitet: Praksis skal som hovedregel gjennomføres på en praksisplass der studenten ikke har nære relasjoner. Praksis kan ikke gjennomføres på egen arbeidsplass. Studenten er selv pliktig til å gi opplysninger om nære relasjoner og/eller tilsettingsforhold til praksiskoordinator. Studenter som ikke overholder reglene, kan bli tatt ut av praksis og tildelt ny praksisplass.

Variasjon: Studentene skal få erfaring fra ulike praksissteder og bli veiledet og vurdert av ulike praksislærere gjennom studiet.

Forsørgeransvar: Studenter som har forsørgeransvar for barn under 12 år prioriteres i tildeling av praksisplass. Aleneforsørgere har høyest prioritet.

Praksisplasslistene publiseres i Canvas. Eventuelt bytte av praksisplass skjer kun i *helt spesielle tilfeller* og bare i samråd med praksisadministrasjonen.

Politiattest

Alle studenter må levere politiattest for å ha rett til å delta i praksisopplæringen jf. forskrift om opptak til høyere utdanning, kap. 6. Studenter som ikke har levert gyldig politiattest til praksisstart, får ikke starte i praksis. Dette ivaretas av universitetet.

Se nord.no for nærmere informasjon om politiattest.

Taushetsplikt

Studenter ved Nord universitet, er underlagt taushetsplikt i studiet (jf. Lov om universiteter og høyskoler §4.6). Studenter har på lik linje med personalet i skolen taushetsplikt om forhold knyttet til elever, elevens hjem og til forhold i skolen som han/hun blir kjent med i praksisperiodene (Forvaltningsloven §13 og barnehageloven §20).

Skjema for taushetsplikt leses og signeres som del av semesterregistreringen og oppmelding i Studentweb ved oppstart av studiet. Dersom det enkelte praksisstedet vil innhente særskilt skjema gjeldende for dem, er studenten forpliktet til å skrive under på dette.

Krav om tuberkulosestest

Studenter som har oppholdt seg i land med høy forekomst av tuberkulose i mer enn tre måneder de tre siste årene, eller vært utsatt for tuberkulosesmitte i arbeid eller fritid, plikter å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse før oppstart av praksis.

Les mer om egenerklæring og undersøkelse for tuberkulose [her](#).

Skader i praksis

Studenter som skader seg i praksis har normalt samme rettigheter som ansatte i praksisskolen og skal være dekt av praksisplassens yrkesskadeforsikring.

Det er viktig at Nord universitet får melding dersom en student skader seg i en praksisperiode,

og at praksisskolen følger rutiner knyttet til skademelding til NAV når en student i praksis blir påført skade som kan gi rett til yrkesskadedekning.

Det vises til lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 og lov om skadeserstatning av 13. juni 1969, som omhandler forsikring av studenter i praksis. UHR-rådet har fått utarbeidet følgende dokument: «Veiledning: Forsikrings- og erstatningsrettslige spørsmål vedrørende studenter i universitets- og høyskolesektoren» av 23. april 2012. https://www.uhr.no/f/p1/i6b53e50d-188d-4c82-a563-3a20b6e0f1a3/rapport_forsikring-erstatning-studenter.pdf
Lenke til lov om yrkesskadeforsikring: <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-16-65>

Reise- og botilskudd i praksis

Reise til praksisstedet kan gi rett til reise- og botilskudd. Se [Retningslinjer for økonomisk tilskudd til studenter som gjennomfører praksisstudier ved Nord universitet.](#)

Evaluering av praksis

Universitetet arbeider kontinuerlig med å heve kvaliteten i praksisopplæringen, og studentene evaluerer hver praksisperiode. Evaluering inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem.

Arbeidstid og fravær for studenter i praksis

Arbeidstid

Studentene følger praksislærers arbeid innenfor skoletid/fellestid. Studentene må regne med å delta på relevante møter både på dagtid og på ettermiddags- og kveldstid, samt leirskoler/ekskursjoner. Det er praksislærer og eventuelt rektor/avdelingsleder som avgjør hva studentene skal delta på. Tid til individuell forberedelse til undervisning kommer i tillegg.

Planleggingsdager

I tilfeller der praksisperioden sammenfaller med planleggingsdager, er det ønskelig at studenten deltar. Dersom dette ikke lar seg gjøre, må studenten ta igjen slike dager som restpraksis.

Tilstedeværelse i praksis

Det er krav om 100 % tilstedeværelse i praksis, inkl. deltagelse på møter knyttet til praksis. Studenter må melde eventuelt fravær i praksisperioden direkte til rektor eller praksislærer. Praksislærer fører oversikt over fraværsdager og -timer på praksisstedet.

Alt fravær må tas igjen som restpraksis. Restpraksis tilbys bare til studenter med gyldig fravær. Gyldig fravær er sykdom, sterke velferdsgrunner og studentpolitiske/politiske verv. Gyldig

fravær over tre dager skal bekreftes med legeattest eller attest fra annen sakkyndig. Studenten laster opp dokumentasjonen i [eDialog på nord.no](https://eDialog.på.nord.no) innen 14 dager etter første fraværsdag. Universitetet kan i særskilte tilfeller også kreve dokumentasjon for fravær som gjelder enkeltdager.

Praksislærere/praksiskoordinator kan i særskilte tilfeller innvilge gyldig fravær deler av en enkelt dag i praksis uten at studenten må ta igjen dette fraværet (eksempelvis i forbindelse med legebesøk, begravelse, o.l.). Dersom enkeltfraværet eller samlet fravær i en praksisperiode utgjør en praksisdag eller mer, skal det legges til rette for restpraksis. Tidspunkt for eventuell restpraksis avtales direkte mellom student og praksislærer. Regelen er at den gjennomføres i en periode uten undervisningsaktiviteter eller eksamensgjennomføring i samme semester, slik at vanlig studieprogresjon er mulig. Ved særlig stort fravær vurderer studieprogramansvarlig/faglig praksiskoordinator sammen med praksislærer og faglærer med oppfølgingsansvar, om hele praksisperioden skal tas på nytt. Studenten må da som hovedregel fremstille seg til ny praksis ved neste ordinære gjennomføring. Dette kan medføre forsinkelser i studieforløpet.

Studenter med ugyldig fravær vil få ikke bestått i praksis. Dette kan medføre forsinkelser i videre studieløp.

Amming

Amming regnes som gyldig fravær, og studenter har rett til fri for å amme. Fraværet må tas igjen som restpraksis.

Bruk av studenter som vikar

All praksis skal være veiledet og vurdert. Dette innebærer at dersom praksislærer eller andre ansatte er fraværende, må det settes inn kvalifisert vikar. Studenter skal ikke fungere som vikarer på praksisdager.

Studenter skal heller ikke brukes som vikarer mellom to praksisperioder på sin praksisplass, jf. regelen om at praksis ikke kan gjennomføres på egen arbeidsplass.

Obligatoriske møter

Oppstartsmøte

I forkant av hver praksisperiode innkalles det til et obligatorisk oppstartsmøte hvor studenter, faglærere og praksislærere møtes. Oppstartsmøtet gjennomføres enten som et fysisk møte på Campus eller som et digitalt møte. Hensikten med møtet er å:

- gi praktisk informasjon om gjennomføring av perioden
- orientere om etterarbeid, oppgaver, refleksjonsseminar mm.

- knytte kontakt mellom de enkelte praksisparti, deres praksislærere og faglærer med oppfølgingsansvar

Refleksjonsseminar

Det vil i løpet av hvert studieår avvikles et refleksjonsseminar. Her skal praksisgruppa presentere og drøfte case(er) fra praksis sammen med faglærere fra NORD og medstudenter. Refleksjonsseminaret regnes som en obligatorisk del av praksis.

Veiledning og vurdering

Veiledning i praksis

Praksislærer har ansvar for at veiledning gjennomføres. En studentgruppe på 3-4 studenter skal ha minimum 10 timer veiledning per uke. En studentgruppe på 1-2 studenter skal ha minimum 7 timer veiledning per uke. Veiledningen skal gis både individuelt og i gruppe, og har til hensikt å støtte opp om læring og utvikling hos den enkelte student. Veiledningen skjer fortløpende.

Sluttvurdering

Praksislærer vurderer studentens gjennomføring av praksis til bestått/ikke bestått. Vurderingen tar utgangspunkt i læringsutbyttene for praksis, og skal beskrive studentens nivå og utvikling. I vurderingen må det komme tydelig fram hva som er studentens styrker og hva det må jobbes videre med. Vurderingen lastes opp i Canvas senest 7 dager etter avsluttet praksis, når alle praksisdager er gjennomført.

Gjennomføring, 100% tilstedeværelse og evt. oppgaver knyttet til praksis legges til grunn for sluttvurderingen i praksisemnet.

Prosedyre ved tvil om bestått praksis

Hvis det er tvil om en student kan få bestått karakter i en praksisperiode, skal praksislærer ta kontakt med rektor ved praksisskolen og faglærer med oppfølgingsansvar ved Nord universitet. I en individuell samtale, så tidlig som mulig i perioden, orienteres studenten om at praksis kan bli vurdert til Ikke bestått. Studenten får skriftlig tilbakemelding fra praksislærer jf. skjema «Melding om fare for ikke bestått praksis», om årsaken til tvilen og hva som må forbedres i resterende del av praksisperioden. Skjemaet ligger [her](#), under «Tvil om bestått». Skjemaet skrives under av student, praksislærer og rektor/praksisansvarlig ved praksisskolen. Kopi sendes til praksisadministrasjonen, og praksislærer oppbevarer dokumentet inntil studenten er ferdig med praksisperioden. Blir ikke forhold som er omtalt i samtalen tilstrekkelig forbedret, vil studenten få Ikke bestått i praksis.

Det kan oppstå hendelser/forhold på slutten av en praksisperiode som fører til at praksis blir vurdert til Ikke bestått. Praksislærer må ta slike forhold opp med studenten så fort som mulig, og kontakte rektor og faglærer med oppfølgingsansvar.

Ikke bestått praksis

I følge "Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet" har studenter rett til å framstille seg til praksisopplæring to ganger. Ved Ikke bestått på første forsøk må studenten vente til neste gang samme praksisperiode gjennomføres for å framstille seg til nytt forsøk. Studenten må skriftlig melde seg opp til ny praksis ved studiestart. Ny praksis gjennomføres etter de samme retningslinjene som ordinær praksis. Studenten vil få en skriftlig melding om Ikke bestått.

Ved andre gangs forsøk kan universitetet gi praksislærer ved nytt praksissted opplysninger om at studenten tidligere har fått Ikke bestått i praksis og årsaken til dette, jf. forvaltningslovens §13b (2) og §13b (5). Ny praksislærer kan også få tilgang til vurderingsskjema fra alle tidligere praksisperioder. Studenten skal ha informasjon om opplysninger som gis. Dersom praksis vurderes til Ikke bestått også ved andre gangs forsøk, skal studieretten inndras. Praksis må være bestått før studenten kan gjennomføre praksis påfølgende studieår.

Skikkethet

Løpende skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens teoretiske og praktiske forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Alle som er i kontakt med studenten har plikt til å melde fra om en student oppfører seg på en måte som skaper bekymring (f.eks. adferd, rus, kommunikasjonsmåter).

Hvis det er begrunnet tvil om studenten er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering.

For mer informasjon om skikkethetsvurdering, se nord.no [her](#)

Roller og ansvar i praksis

Faglærer med oppfølgingsansvar ved Nord universitet

- skal samarbeide med praksislærer og studenter for å sikre en god praksisopplæring
- skal delta på oppstartsmøter og andre relevante møter knyttet til praksis
- skal gjøre seg kjent med aktuell emneplan for praksis
- skal gjøre seg kjent med *Praksishåndboka* og de retningslinjer og rutiner som gjelder praksis
- skal lese gjennom studentenes vurderingsskjemaer fra tidligere praksisperioder
- skal gjøre avtale med praksislærer om tidspunkt for oppfølging av studentene i praksis
- skal følge opp studentgruppa på praksisskolen en dag i løpet av praksisperioden. Under praksisoppfølgingen skal faglærer observere studentene i undervisning og delta i veiledning av studentene sammen med praksislærer. Ved behov kan faglærer ha egne møter med studentene og/eller praksislærer.
- er kontaktperson for sin(e) studentgruppe(r) og kan være til støtte dersom det er utfordringer internt i gruppa eller på praksisskolen
- er kontaktperson for praksislærer dersom det er tvil om en student står i fare for å få ikke bestått praksis, eller om det oppstår andre utfordringer underveis i praksis

Rektor/avdelingsleder

- er praksisadministrasjonens kontaktperson
- velger ut lærere med praksislærerfunksjon ved skolen
- har det overordnede ansvaret for organiseringen og gjennomføringen av praksisopplæringen ved skolen, og skal sørge for at det legges gode rammer for studentenes praksis
- skal sørge for at hele skolen blir praksisarena og at studentene blir delaktige i skolens fellesoppgaver
- skal gjøre seg kjent med aktuelle emneplaner for praksis og Praksishåndbok
- er ansvarlig for å informere studentene om bestemmelser og rutiner knyttet til taushetsplikt og håndtering av sensitiv informasjon
- skal, i samarbeid med praksislærer, legge til rette for at studentene får erfaring med sine undervisningsfag
- skal legge til rette for at studentene får mulighet til å gjennomføre observasjoner eller samle stoff til FoU-oppgaver, masteroppgaver mm. utenom de ordinære praksisperiodene
- skal sørge for å skaffe kvalifisert vikar ved evt. sykdom/fravær hos praksislærer, og varsle praksisadministrasjonen om dette
- skal påse at studenter ikke brukes som vikarer i løpet av den tiden de gjennomfører praksisperioder ved skolen
- skal delta på møter som Nord universitet innkaller til
- har ansvar for å holde seg oppdatert på frister for videreutdanning i veiledning for eventuelle nye praksislærere og praksislærere som mangler veiledningspedagogikk

Praksislærer

- skal delta på temamøter, oppstartsmøter og evt. andre møter som Nord universitet innkaller til
- skal gjøre seg kjent med aktuell emneplan for praksis
- skal gjøre seg kjent med *Praksishåndboka* og de retningslinjer og rutiner som gjelder praksis
- skal bidra til å integrere studentene i arbeidsmiljøet, både i læringsfellesskapet med elevene og praksisskolen som helhet
- skal sørge for at studentene får den veiledningen de har krav på, jf. punkt om Veiledning i praksis
- skal lese gjennom studentenes vurderingsskjemaer fra tidligere praksisperioder
- skal vurdere studentenes skikkethet og melde fra dersom det er tvil om dette
- skal skrive en individuell sluttvurdering av studentene som lastes opp i Canvas senest 7 dager etter avsluttet praksis (når alle praksisdager er gjennomført)
- skal, i samarbeid med rektor/avdelingsleder, legge til rette for at studentene får erfaring med sine undervisningsfag
- skal føre oversikt over studentens fravær i praksis i henhold til regler for fravær
- skal ta kontakt med rektor/avdelingsleder ved praksisskolen og faglærer med oppfølgingsansvar ved Nord universitet dersom det er tvil om en student står i fare for å få ikke bestått praksis, eller om det oppstår andre utfordringer underveis i praksis

Student

- skal levere gyldig politiattest ved studiestart
- har signert taushetserklæring og plikter å forholde seg til taushetsløftet gjennom hele studieløpet
- skal sørge for at riktig semesteradresse og bankkontonummer er registrert i Studentweb, dette med tanke på praksisplassering og utbetaling av evt. reisetilskudd i praksis
- skal sette seg inn i [Retningslinjer for praksis](#)
- skal sette seg inn i *Praksishåndboka* og gjøre seg kjent med rutiner som gjelder praksis
- skal søke informasjon og holde seg oppdatert om praksis via Canvas
- skal bruke mal for øktplanlegging til forberedelse til egen undervisning
- skal, ved sykdom eller annet fravær, straks melde fra til praksislærer/rektor
- skal delta på oppstartsmøter og refleksjonsseminar
- sørge for at tidligere sluttvurderinger er tilgjengelig for ny praksislærer
- skal bidra til å utvikle et godt samarbeid i praksisgruppa og med praksislærer
- skal ikke være vikar ved sin praksisskole i løpet av den tiden han/hun gjennomfører praksis der
- skal delta på evaluering av praksis

Aktuelle styringsdokumenter:

- Forskrift om rammeplan og Nasjonale retningslinjer for lektorutdanning for trinn 8-13, finner du [her](#)
- [Forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet](#)
- [Avtale om arbeidsvilkår for øvingslærere](#)
- [Retningslinjer for avtale mellom lærerutdanningsinstitusjon og kommune om praksisopplæring i lærerutdanningen](#)